

JMÄ%oNO A JMENINY - 3.

ÄEtrtek, 16 srpen 2018

PoÄ•asÄ-

mÄ-Ä¾eme cÄ-tit jinak, neÄ¾ jak ukazuje teplomÄr. Ne vÄ¾dy teplota, kterou objektivnÄ zmÄÄ™Ä-me na teplomÄru, odpovÄdÄj tomu, jak teplo a chlad vnÄ-mÄjme na vlastnÄ- kÄ-Ä¾i. TakovÄj je prostÄ æžpocitovÄj teplota". Ta je v horkÄ½ch dnech zvyÄjovÄjna vÄtÄjÄ- vlhkostÄ- vzduchu, lidÄ© Ä™Ä-kajÄ-, Ä¾e je dusno. Pro stÄ™edoevropana je snesitelnÄjÄjÄ-ch suchÄ½ch 37 Ä°C v pouÄjti, neÄ¾ stejnÄ½ch, ale vlhkÄ½ch 37 Ä°C v tropech. Je to dÄjno tÄ-m, Ä¾e ochlazovÄjnÄ- odpaÄ™ovÄjnÄ-m kapiÄ•ek potu na povrchu kÄ-Ä¾e je Ä°Ä•innÄjÄjÄ- v suchÄ©m vzduchu neÄ¾ ve vlhkÄ©m, kterÄ½ jiÄ¾ dalÄjÄ- pot nenÄ- schopen pojmut. Pot tak zÄ-stÄjvÄj na tÄle a pocitovÄ- zvyÄjuje pocit horka. VnÄ-mÄjnÄ- poÄ•asÄ- ale ovlivÄujÄ- i dalÄjÄ- faktory.

NapÄ™Ä-klad

meteorology udÄjvanÄ© teploty se vztahujÄ- ke standardnÄ-mu mÄÄ™enÄ- v meteorologickÄ½ch budkÄjch. Tedy v zastÄ-nÄnÄ©m, pÄ™ed vÄtrem chrÄjnÄnÄ©m mÄ-stÄ 2 metry nad travnÄ-m povrchem. PÄ™itom na asfaltovÄ©m dvoÄ™e na pÄ™Ä-mÄ©m slunci je teplota vÄ½raznÄ- vyÄjÄjÄ-.

JÄjchym (16. 8.) je

z hebrejÄjtiny, vyklÄjdÄj se jako "bude Bohem vyvÄ½Äjen". Jinak jistÄ½ JÄjchym byl - podle evangelia - manÄ¾elem SvatÄ© Anny - tedy otcem Panny Marie a JeÄ¾Ä-ÄjovÄ½m dÄdeÄ•kem. JÄjchym s Annou byli dlouho bezdÄtnÄ-, coÄ¾ je velice trÄjpilo. Jednou, kdyÄ¾ vykonÄjval polnÄ- prÄjce, zjevil se mu andÄl a zvÄstoval mu, Ä¾e se mu narodÄ- dcera - a kupodivu stejnÄ½ andÄl sdÄlil tutÄ©Ä¾ novinu i jeho Ä¾enÄ. A skuteÄ•nÄ, po nÄjakÄ©m Ä•ase se jim narodila dceruÄjka, kterÄ© dali jmÄ©no Marie - a jak to bylo dÄjil, to vÄjichni vÄ-me.... JÄjchymÄ- u nÄjs zdÄjrnÄ- pÄ™ibÄ½vÄj, neboÄ¥ biblickÄj jmÄ©na zase jdou do mÄ¾dy. TakovÄ½ Joachim Barrande, u nÄjs lÄ©ta Ä¾ijÄ-cÄ- francouzskÄ½ geolog - kterÄ©mu kdysi dÄlala hospodynÄ i maminka Jana Nerudy. Dodnes kolujÄ- rÄznÄ© povÄsti a dohady stran podobnosti Barranda a Nerudy... no, kdovÄ-jak to tenkrÄjt vlastnÄ- bylo...

Petra Ä•i Petronila (17. 8.) coÄ¾ je starÄjÄ-, jiÄ¾

mÄ©nÄ- uÄ¾Ä-vanÄj forma tohoto jmÄ©na. Jinak Ä¾enskÄj obdoba jmÄ©na Petr, kterÄ© je pÄ-vodem Ä™eckÄ© a znamenÄj skÄjla - z Ä™eckÄ©ho slova "pÄ©trÄj" = skÄjla. potaÄ¾mo aramejskÄ©ho "kÄ©phÄj" se stejnÄ½m vÄ½znamem. . PÄ™edpoklÄjdÄj se, Ä¾e aÄ¾ vyrostou, budou to Ä¾eny pevnÄ½ch zÄjsad, kterÄ© se nenechajÄ- tak snadno ovlivnit nebo zastraÄjit a pÄjdou si pevnÄ- a neochvÄjnÄ- za svÄ½m cÄ-lem. Tedy skÄjlopevnÄj, neochvÄjnÄj... Vyskytuje takÄ© ve variantÄjch PetruÄje, Petrana nebo Petronila. DomÄjcky se jmÄ©no Petra uÄ¾Ä-vÄj jako PÄ©Ä¾a, PeÄ¾a, PeÄ¾ka, PetÄ-k, Petina, Petinka, takÄ© PeÄ¥ule, PeÄ¥ulka, PeÄ¥unka, Petrunka, PetruÄjka, PetruÄj, PetÄ™inka, PetÄ™ina, PetÄ™iÄ•ka aj. JmÄ©no Petra najdeme takÄ© ve slovenÄjtinÄ-, v angliÄ•tinÄ-, nÄmÄ•inÄ- ÄjvÄ©dÄjtinÄ- nebo maÄ•arÄjtinÄ-. Francouzskou podobou jmÄ©na je Pierre nebo Pierette, italskou Petra a Pietra. DÄjnÄjtinÄ nebo norÄjtinÄ jmÄ©no znÄj jako Petra a takÄ© jako Petrine. RuÄjtinÄ uÄ¾Ä-vÄj vedle verze Petra takÄ© mutaci Petrina

Helena (18. 8.) je z ĀTMeÄ•tiny, znamenÄj svÄ>tlo, zÄjÄTMe, svÄ>tlÄj, zÄjÄTMÄ-cÄ-, Ä•i pochodeÄ - ne nadarmo se sluncem prozÄjÄTMenÄ© Ä•ecko nazÄ½vÄj v ÄTMeÄ•tinÄ> Hellas. ZnÄjmÄj Helena byla manÄ¾elkou spartskÄ©ho krÄjle MenelÄja, jemuÄ¾ ji unesl trojskÄ½ princ Paris, kterÄ©mu ji po znÄjmÄ½ch hrÄjtkÄjch s jablkem (svÄjru) - jo v Ä•ecku spÄ-Äj rostou pomeranÄ•e neÄ¾ jablka - darovala sama bohynÄ> AfrodÄ-tÄ© (jen jestli). Historici tvrdÄ-, Ä¾e Helena byla pÄTMÄ-Ä•inou trojskÄ½ch vÄjlek - ale co si budeme povÄ-dat...jak mÄ⁻Ä¾e bÄ½t pÄTMÄ-Ä•inou vÄjlký nÄ>kdo, kdo do toho v podstatÄ> ani nemÄ⁻Ä¾e moc mluvit ... a co vÄ-me, chlapi nevedou vÄjlký kvÄ⁻li Ä¾enÄjm (navÄ-c jeÄjtÄ> manÄ¾elkÄjm) - ale kvÄ⁻li prachÄ⁻m a moci (a Ä°zemÄ- - coÄ¾ je vlastnÄ> totÄ©Ä¾ - neboÄ¾ vÄ>tÄjÄ- Ä°zemÄ- znamenÄj vÄ>tÄjÄ- moc). Celou udÄjlost bravitÄ> popsal slepÄ½ bÄjsnÄ-k HomÄ©r ve svÄ½ch bÄjsnÄ-ch Illias a Odyssea. Ale to byl taky chlap - takÄ¾e je jasno, proÄ• se vÄjecko svedlo na ubohou Helenu, kterÄj byla vlastnÄ> obÄ>tÄ-. Helena je, byla a bude velmi oblÄ-benÄ© jmÄ©no a dÄjvÄj se miminkÄ⁻m Ä¾enskÄ©ho pohlavÄ- s nadÄ>jÄ-, Ä¾e aÄ¾ vyrostou, tak budou krÄjsnÄ©. A nÄ>co na tom je - jeÄjtÄ> jsem nepotkal oÄjklivou Helenu.

LudvÄ-k (19. 8.) O LudvÄ-cÄ-ch uÄ¾ tu byla ÄTMeÄ• u pÄTMÄ-leÄ¾itosti LuÄ•kÄ⁻ a AlojzÄ⁻ - coÄ¾ jsou jen jinÄ© formy tÄ©hoÄ¾ jmÄ©na. Tak pro ty, co to neÄ•etli, to ve struÄ•nosti zopakujeme. Je pÄ⁻vodu germÄjnskÄ©ho, pÄ⁻vodnÄ> znÄ>lo HlutwÄ-g -a mÄ>lo vÄ½znam: slavnÄ½ bojem. JiÄ¾ tenkrÄjt se vyskytovala forma Ludowig, coÄ¾ dalo vzniknout latinskÄ© formÄ>, kterÄj znÄ>la Hlodowicus, nebo Ludowicus, ve francouzskÄ©m prostÄTMedÄ- Lodewis, Lowis, Loois a nÄjslednÄ> Louis. Bylo to hlavnÄ> jmÄ©no ÄjlehticÄ⁻ a krÄjilÄ⁻ a tak se dostalo tÄ©Ä¾ do arabskÄ½ch zemÄ-, kde se psalo Al-Lowis - Ä•ili æŽTen LudvÄ-k" a to uÄ¾ je jen krÄ Ä•ek k Aloisovi. Kdybychom tu jmenovali vÄjecky krÄjle a velmoÄ¾e s tÄ-mto jmÄ©nem, tak by nebylo mÄ-sto na nic jinÄ©ho. ZnÄjmÄ- LudvÄ-kovÄ©: SouÄ•ek, VaculÄ-k, AÄjkenÄjzy, pak skladatelÄ© Beethoven a Bocherini, Luis BuÄ⁻uel ÄjpanÄ>lskÄ½ reÄ¾isÄ©r a nakonec ten nejslavnÄ>jÄjÄ- LojzÄ-Ä•ek - De Funes...

Bernard (20.8.) mÄj jmÄ©no germÄjnskÄ©, pÄ⁻vodnÄ> znÄ>lo Baern hardt - a znamenalo tvrdÄ½, drsnÄ½ jako medvÄ>d. Toto jmÄ©no proslavil - pÄ⁻vodnÄ> Äjlehtic, nÄjslednÄ> ÄTMeholnÄ-k a zakladatel cisterciÄjckÄ©ho ÄTMÄjdu - Bernard de Clairvaux. Stal se znÄjmÄ½m tÄ-m, Ä¾e aÄ• byl sÄjm ÄjlehticÄ©ho pÄ⁻vodu, a jinak velice laskavÄ½ Ä•lovÄ>k, tvrdÄ> postupoval proti rozmaÄTMilosti v cÄ-rkvi, zastÄjval se potÄTMebnÄ½ch a chudÄ½ch. Dokonce stoletÄ-, ve kterÄ©m Ä¾il, je historiky po nÄ>m nazÄ½vÄjno BernardinskÄ© stoletÄ-. Bernard tÄ©Ä¾ tvrdÄ> kritizoval pronÄjsledovÄjnÄ- Ä½idÄ⁻. BernardÄ⁻ u nÄjs moc nenÄ-, jen asi kolem pÄ>ti set, ale jinak je to jmÄ©no ve svÄ>tÄ> velmi oblÄ-benÄ©. Za vÄjechny bychom mohli jmenovat Bernarda Bolzana - vÄ½znamnÄ©ho Ä•eskÄ©ho, nÄ>mecky pÄ-ÄjÄ-cÄ-ho filosofa, matematika a knÄ>ze, Bernarda Law-Montgomeryho - britskÄ©ho marÄjÄjla, Bernarda Shawa - britskÄ©ho spisovatele a dramatika - a takÄ© dluÄ¾no pÄTMipomenout slavnÄ©ho psa, kterÄ©ho jiÄ¾ od sedmnÄjctÄ©ho stoletÄ- chovÄjÄ- mniÄji v hospici SvatÄ©ho Bernarda. Tito psi nejprve hlÄ-dali klÄjÄjter, poslÄ©ze byli vycviÄ•eni k vyhledÄjvÄjnÄ- zbloudilÄ½ch a zasypanÄ½ch poutnÄ-kÄ⁻ a pocestnÄ½ch a k zÄjchranÄ> jejich Ä¾ivota. Ä•easto jsou zpodobÄ⁻ovÄjnÄ- s malÄ½m soudkem pÄjlenky nebo rumu, zavÄ>jenÄ½m na ÄTMemÄ-nku na krku. Tento alkohol mÄ>l slouÄ¾it jak prvnÄ- pomoc nalezenÄ½m. V Bernu v muzeu lze spatÄTMit pozÄ⁻statky slavnÄ©ho bernardÄ½na Barryho, kterÄ½ zachrÄjnil 401 lidskÄ½ch Ä¾ivotÄ⁻. Ä⁻Ä-kÄj se takÄ©, Ä¾e bernardÄ½n dokÄjÄ¾e vycÄ-tit hrozÄ-cÄ- lavinu. Jinak je to pejsek vÄ-dnÄ½, klidnÄ½, bezmeznÄ> milujÄ-cÄ- dÄ>ti.

Johana (21. 8.) je jen jinÄj forma pro jmÄ©no Jana, coÄ¾ je Ä¾enskÄj obdoba jmÄ©na Jan - jmÄ©na hebrejskÄ©ho pÄ⁻vodu. PÄ⁻vodnÄ> jmÄ©no znÄ>lo JÄ¾chanan - coÄ¾ znamená: BÄ⁻h je milosrdnÄ½ - (prvnÄ- sloÄ¾kou je zkrÄjcenÄ© jmÄ©no Jahve ="BÄ⁻h", chÄjnan="sklonil se, smiloval se").. Jana i Johana ve vÄjech moÄ¾nÄ½ch i nemoÄ¾nÄ½ch obmÄ>nÄjch tohoto jmÄ©na,

jsou po celÁj stáletÁ- velmi populÁjrnÁ- a jednÁ-m z nejÁ•astÁji dÁjvanÁ½ch dÁ-vÁ•Á-ch jmen. VzpomeÁme na Jeanne d'Arc, jinak zvanou Pannu OrleÁjnskÁj, kterÁj pomohla svÁ©mu krÁjli osvobodit vlast od AngliÁ•anÁ- a dopomohla mu k trÁnu. JenÁ¾e - jak uÁ¾ Á™Á-kal nÁjÁj klasik HavlÁ-Á•ek-BorovskÁ½ : "NechoÁ• Janku s pÁjny na led.....atd." Nakonec byla za odmÁnu zrazena a vydÁjna nepÁ™Á-teli a jako Á•arodÁjnice upÁjlena.

Bohuslav (22. 8.) jednoznaÁ•nÁ slovanskÁ©ho pÁvodu - i kdyÁ¾ podle jinÁ½ch jazykozpytcÁ- je to jmÁ©no Á™eckÁ©ho pÁvodu, znÁjÁ-cÁ- Timotheus - nicmÁ©nÁ obÁ formy tohoto jmÁ©na znamenajÁ- jedinÁ©: Bohu budiÁ¾ slÁjva. Bohuslav je u nÁjs po lÁta velice populÁjrnÁ- a obvykle se dÁdÁ- z otce na syna. Ka¾dÁ½ z nÁjs zajistÁ nÁjakÁ©ho Bohuslava znÁj, neb jich u nÁjs Á¾ije kolem sto ÁjedesÁti tisÁ-c. Z tÁch znÁjmÁ½ch: hudebnÁ- skladatel Bohuslav MartinÁ-, pak znÁjmÁ½ literÁjt, zemÁpisec, historik a pedagog Bohuslav BalbÁ-n. JeÁjtÁ mÁ Á¾eme jmenovat Bohuslava Balcara -Á•eskÁ©ho matematika a jinÁ© a jinÁ©. OvÁjem jednoho nelze nejmenovat - a to psa jiÁ¾ shora zmÁ-nÁ-nÁ© rasy - tedy silvestrovskÁ©ho bernardÁ½na BohouÁje, kterÁ½ - a to si povÁjmnÁte, milÁ© dÁti - krÁjsnÁ papal a nevybÁ-ral si. Byl to pes Á•istokrevnÁ½ a mÁl papÁ-ry, ve kterÁ½ch mÁl uvedeno sprÁjvnÁ© jmÁ©no - tedy Bohuslav.

PidÁ™ich